

Ikast-Brande Kommune

Rådhusstrædet 6
7430 Ikast

30. juni 2026

Endelig godkendelse af restaureringsprojekt - Etablering af gydebanke i Brande Å

Afgørelse

Vandløbsmyndigheden ved Ikast-Brande Kommune meddeler endelig godkendelse af restaureringsprojekt i Brande Å i vandløbets station 2.250 meter.

Projektet har været offentliggjort i 8 uger fra den 29. april 2025, og der er ikke modtaget hørings svar, der har givet anledning til at foretage ændringer i det oprindeligt offentliggjorte projekt.

Projektet er vurderet i forhold til de nuværende afstrømnings- og miljømæssige forhold samt påvirkning af beskyttede naturtyper, Natura 2000-områder og Bilag IV-arter.

Lovgrundlag

Afgørelsen er truffet i henhold til *Vandløbsloven*¹ (§47) og *Reguleringsbekendtgørelsen*² (§9).

Formål og projektbeskrivelse

Formål

Danmarks Center for Vildlaks har i samarbejde med Skjern Å Sammenslutningen (SÅS) søgt om tilladelse til udlægning af gydegrus på en ca. 25 meter lang vandløbsstrækning i Brande Å

¹ LBK nr 1217 af 25/11/2019

² BEK nr 834 af 27/06/2026

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603380

Sagsbehandler:
Erik Bråten
E-mail:
erbra@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603382
Sagsnr.:
06.02.10-P20-3-25

(Projekt ID 050325 – Distrikt 27, vandsystem 01).

Formålet med restaureringsprojektet er, at bidrage til opfyldelse af vandløbets miljømålsætning om god økologisk tilstand samt at forbedre gyde- og opvækstområder for fisk i Skjern Å- systemet (jf. Bilag 1 – Oversigtskort).

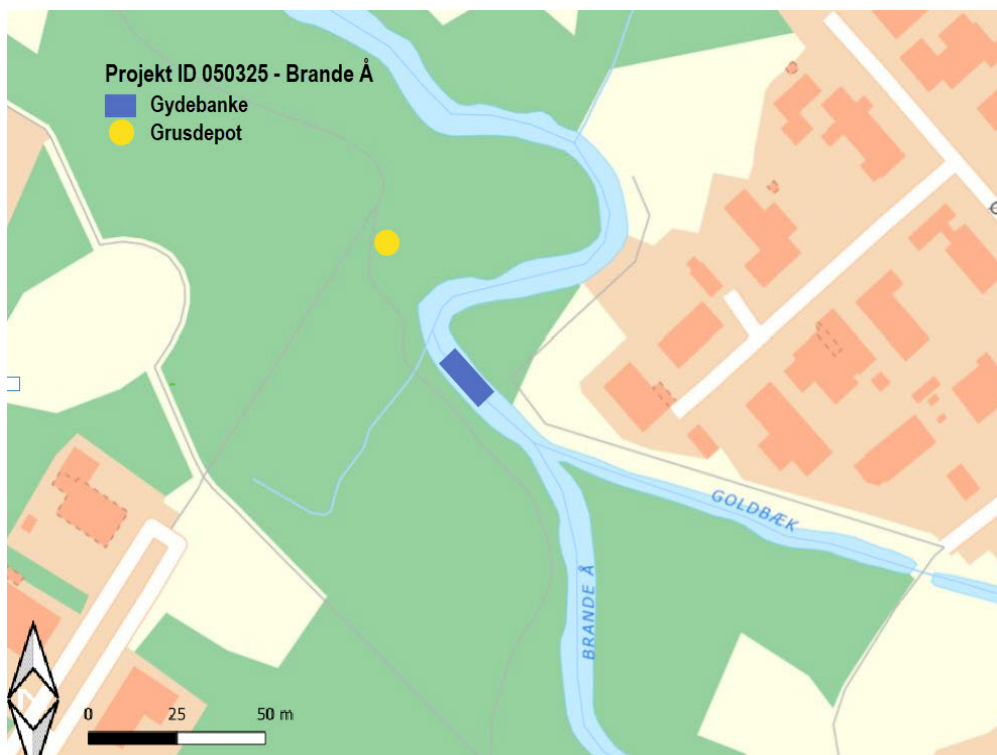
På projektstrækningen i Brande Å vurderes tilstanden for laksefisk som ringe / dårlig, hvilket skyldes de fysiske forhold med manglende variation og et utilstrækkeligt antal af gyde- og opvækstområder.

Gennemførelse af restaureringsprojektet vil forbedre de nuværende gyde- og opvækstforhold for laksefisk og samtidig bidrage til at opretholde vandløbets gode økologiske tilstand.

Projektbeskrivelse

Projektet omfatter udlægning af groft materiale (gydegrus og skjulesten) på en ca. 25 meter lang vandløbsstrækning omkring st. 2.250 m i Brande Å (jf. Figur 1 – Projekttegning).

Projektet udføres på matr.nr. 5a Borup By, Brande og matr.nr. 7ca Borup By, Brande tilhørende Ikast-Brande Kommune, Rådhusstrædet 6, 7430 Ikast.

Figur 1 - Projekttegning

Gydebanken anlægges med en længde på 17 m og i hele åens bredde, ca. 5 m.

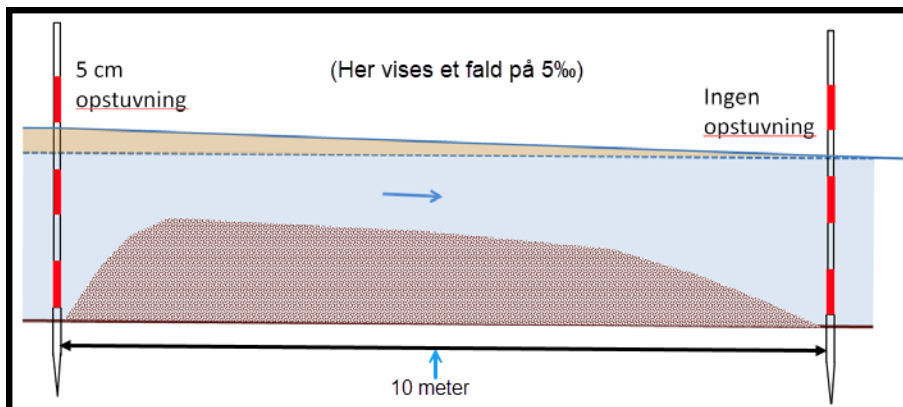
Gruset udlægges i en tykkelse på 20-30 cm, og der udlægges i alt ca. 25 m³ stenmateriale.

Der skabes øget fysisk variation på og omkring gydebanken ved udlægning af skjulesten, dødt ved og udplantning af vandplanter.

Projektet udføres i henhold til gældende retningslinjer fra DTU Aqua (jf. Figur 2 – "Stokkemethoden").

I henhold til metodebeskrivelsen kan man, vha. landmålerstokke kontrollere, at gydebanken anlægges med et jævnt fald (2-3 o/oo).

Der placeres en landmålerstok 50 m opstrøms gydebanken for at sikre, at opstuvningen ikke overstiger 5 cm i forhold til den nuværende vandstand i Brande Å.

Figur 2 – "Stokkemethoden"

Såfremt det viser sig nødvendigt kan der, inden for 2 år, suppleres med ekstra gydegrus (op til 15 % ekstra grusmateriale).

Afvandings- og naturmæssige konsekvenser

Udlægning af gydegruset vil medføre en mindre hævnings af den nuværende vandstand på projektstrækningen i Brande Å umiddelbart opstrøms gydebanken.

Projektet vil ikke ændre vandløbets vandafledningsevne, og vil ikke påvirke den nuværende miljømæssige tilstand.

Vandløbsmyndigheden vurderer således, at projektet ikke vil medføre ændringer i de nuværende afstrømnings- og miljømæssige forhold i og omkring projektstrækningen i Brande Å.

Det vurderes, at projektet er foreneligt med *Vandløbslovens* formålsparagraf, idet der er taget behørigt hensyn til både vandafledningsinteresser og miljømæssige hensyn.

På baggrund af ovenstående konkluderer vandløbsmyndigheden, at ændringerne vil have positiv indvirkning på den samlede økologiske tilstand i og omkring Brande Å.

Dermed kan der meddeles tilladelse til, at projektet kan gennemføres med hjemmel i *Vandløbsloven* (§ 17 og § 47).

Øvrig lovgivning

Naturbeskyttelsesloven

Brande Å og de omkringliggende arealer er beskyttet i henhold til *Naturbeskyttelsesloven*³.

Vandløbsmyndigheden har foretaget vurdering af projektets mulige påvirkning af beskyttede naturtyper, Natura 2000- områder og Bilag IV-arter.

På baggrund heraf er der meddelt særskilt §3- dispensation til gennemførelse af restaureringsprojektet (offentliggjort 30. juni 2026).

VVM

Vandløbsreguleringer er omfattet af *Miljøvurderingsloven*⁴ (§16, bilag 2, punkt 10f).

Vandløbsmyndigheden har modtaget udfyldt screeningsskema fra ansøger, og har på den baggrund vurderet, at projektet ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger, og derfor ikke kræver iværksættelse af en særskilt VVM- redegørelse.

VVM- screeningsskema kan rekvireres ved henvendelse til vandløbsmyndigheden.

Økonomi

³ LBK nr 927 af 28/06/2024

⁴ Lov nr 560 af 27/05/2025

Skjern Å Sammenslutningen og DTU Aqua afholder alle udgifter i forbindelse med gennemførelse af projektet.
Forventede projektudgifter er ca. 25.000 -kr. (ex. moms).

Ejerforhold

Projektet udføres på kommunalt ejede arealer (matr.nr. 5a Borup By, Brande og matr.nr. 7ca Borup By, Brande).

Tidsplan

Anlægsarbejde forventes udført i efteråret 2026.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jævnfør *Vandløbsloven* (§ 80).

De klageberettigede er enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen samt lokale foreninger og organisationer, som har væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

En eventuel klage skal oprettes direkte på Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal, www.nmkn.dk eller via www.borger.dk.

Klagen skal være oprettet på Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal senest 4 uger efter offentliggørelse af afgørelsen, altså **senest den 28. juli 2026**.

Din klage er indgivet, når den er tilgængelig på Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal, og kommunen vil efterfølgende indsende sine bemærkninger til sagen samt det materiale, der har ligget til grund for afgørelsen.

Vi kan oplyse, at det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en eventuel klage, at klager indbetaler et gebyr til klagemyndigheden.

Vejledning om gebyrordningen og brug af klageportalen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen.

Med venlig hilsen

Erik Bråten
Vandløb

Bilag 1 – Oversigtskort (1:5.000)

Forsendelsesliste

Ikast-Brande kommune, Rådhusstrædet 6, 7430 Ikast
Danmarks Center For Vildlaks, Ånumvej 163, 6900 Skjern
Danmarks Naturfredningsforening, dnikast-brande-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
Museum Midtjylland, museummidtjylland@museummidtjylland.dk
Fiskeriinspektorat Vest, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, mail@lfst.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Friluftsrådet MidtVest, maybritt.heggelund@gmail.com
Dansk Forening for Rosport, dffr@roning.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk